

Samarbejdsnetværkets aktivitet

- fra stiftende møde april 2019 til det årlige møde i april 2022

Frem til Corona restriktioner i marts 2020 er Samarbejdsnetværket løbende orienteret om status for arbejdet. Disse status ligger også på hjemmesiden.

Flere gange har vi planlagt at afholde årligt møde. Desværre har Covid spændt ben.

I denne beskrivelse af Samarbejdsnetværkets aktivitet kan læses lidt mere uddybende om hvordan arbejdet er fortsat under Covid-19 og om status på, hvor vi er nu.

Fokuspunkt – Screening

Forslag - Lige deltagelse i livmoderhalskræftscreening

Arbejdsgruppen har udarbejdet forslag vedr. deltagelse i livmoderhalskræftscreening og kvinder med handicap. Målet er at få et fingerpeg om en strukturel ændring - måden der inviteres til screening - kunne øge lighed i sundhed.

Heino Knudsen fik præsenteret forslaget til initiativ den 20. juni 2019 og tog det med til gruppemøde i socialdemokratiet samme eftermiddag.

Forslaget kom med i budgetaftalen 2020 (se side 8 i afsnittet *Sundhed for alle*) Budgetaftalen:

<https://www.regionsjaelland.dk/omregionen/oekonomi/budgetter-og-noegletal/Documents/Region-Sjaelland-budget-2020.pdf>

Vi har spurgt til status på initiativet, og 5. marts 2021 var svaret: *Pga. COVID-19 situationen er arbejdet desværre blevet forsinket. Regionen forventer at nå i mål i med indsatsen i år, idet der forventes en politisk afrapportering i efteråret 2021.*

I april 2022 spurgtes igen til status på initiativet og svaret var: *Tilbuddet har desværre været længe undervejs pga. COVID og juridiske afklaringer af indkøb og forskellige midlertidige IT-løsninger. Det forventes, at selvopsamlende prøver senest implementeres i 2023. Der er samtidig dialog om, hvilke muligheder der kan være for at højne deltagelsen i screening for livmoderhalskræft, herunder også forslaget fra DH om, at invitationen sendes til egen læge.*

Overvejelse: er det tid at tale med politisk niveau om emnet?

Fokuspunkt - Sundhedstjek

Seminar - Overset sygdom og overdødelighed blandt mennesker med handicap

Det andet af Samarbejdsnetværkets fokuspunkter for 2019/2020 er sundhedstjek. Som input til det videre arbejde med dette fokuspunkt afholdt Samarbejdsnetværket 13. jan. 2020 seminar med et stærkt program med oplæg af 7 forskere som i forskningsarbejdet har særligt fokus på lighed i sundhed / sundhedstjek og dertil deltog DH's seniorkonsulent på sundhedsområdet med oplæg. Der var stor interesse for arrangementet og så mange tilmeldte, at vi måtte oprette venteliste.

Aftenen forløb planmæssigt og med gode og gennearbejdede indlæg. Inspirerende og tankevækkende. Debatcaféerne blev efter seminaret fremhævet som udbytterige.

Samtalesalon - Forskning og politik, når lighed i sundhed er målet

Udsprunget af debatten på seminaret om overset sygdom og overdødelighed har vi planlagt samtalesalonen som skulle være afholdt i forbindelse med Det årlige møde i april 2020.

Vi ser frem til at det forhåbentlig lykkes at nuancere, hvordan der med afsæt i solide forskningsresultater kan arbejdes politisk mod lighed i sundhed. Det kan gerne give anledning til at reflektere over, om politikerne beslutter og handler, så vi bruger de til rådighed værende midler bedst mhp. at opnå mere lighed i sundhed. Fokus er sundhedstjek/screeninger.

Samtaleemne:

Vi skriver om og arbejder med vigtigheden af sundhedstjek og screeninger – det virker rigtigt og vigtigt at lave og deltage i store befolkningsundersøgelser og i sundhedstjek for at finde og tidligt forebygge alvorlige sygdomme. Der er lavet undersøgelser som underbygger det. Måske kunne det være givtigt, at være opmærksom på den forskning, som beskriver konsekvenser af overdiagnostik og på 'Popularitetsparadokset'. Haves det in mente synes skadevirkninger/menneskelige omkostninger at overskygge de gavnlige virkninger.

Ønsket resultat er lighed i sundhed, eller i hvert fald øget lighed i sundhed. Som andre steder i samfundet er der i sundhedsvæsenet begrænsede midler til rådighed. Screeninger og sundhedstjek er omkostningsfulde. Måske kunne pengene bruges anderledes og føre til mere øget lighed i sundhed – eller som nogle siger: mindske ulighed i død og sygelighed – ved også at inddrage denne del af forskningen i sundhed. Det ville kunne påvirke anbefalinger til politiske prioriteringer.

- Overdiagnostik er skadeligt for både samfundet, folkesundheden og det enkelte individ.
- 'Popularitetsparadokset' - Overdiagnosticerede individer betragtes som sygdomsoverlevende og ikke som personer, der er skadet af sundhedsvæsenet. De overdiagnosticeredes overlevelshistorier fører ofte til mere overforbrug og mere overdiagnostik, og derved opstår 'popularitetsparadokset' – en ond cirkel, som stort set er umulig at bryde.

Eksempel:

Brodersen, J., et al. (2020). "Overdiagnosis of lung cancer with low-dose computed tomography screening: meta-analysis of the randomised clinical trials." *Breathe* 16(1): 200013.

Det er storrygere som screenes - en gruppe personer, som er i højrisiko for lungekræft. Undersøgelsen viser at

- 49% af de diagnosticerede tilfælde af lungekræft er overdiagnostik
- ikke uden menneskelige omkostninger af screene
- flere lokaliserede stadier, øget forekomst (man finder mere) og at overlevelsen stiger (men dødeligheden er fx uændret – dør af andet) tyder alt sammen på mere overdiagnostik
- man ikke kan bruge stadie, forekomst og overlevelse som indikatorer for om det er godt med tidlig diagnostik

Desværre har samtalesalonen måtte udsættes ad flere gange pga. Covid-19, og vi har besluttet helt af aflyse. Emnet er fortsat aktuelt og kan med fordel tages op igen ... som samtalesalon eller på anden måde.

Patienttopmøde

Region Sjælland holdt Patienttopmøde om det nære sundhedsvæsen mandag den 28. oktober 2019. Samarbejdsnetværket for DH afdelinger i Region Sjælland er inviteret som deltager.

Topmødet havde fire centrale fokusområder:

- Hvordan tilbyder vi borgerne en mere fleksibel behandling i eget hjem?
- Hvordan sikrer vi borgerne en sammenhængende behandling på tværs af kommuner og regioner?
- Hvordan yder vi akut hjælp og bistand tæt på den enkelte borger og tilpasset deres behov?
- Hvordan sikrer vi alle borgere i regionen nem adgang til almen lægehjælp?

Fagligt symposium "Tidlig opsporing og nye perspektiver på den syge og raske krop"

På opfordring fra regionens forskningschef er Samarbejdsnetværket inviteret til at deltage i det faglige symposium den 30. okt. 2019, hvor en række forskningsoplæg bliver præsenteret.

"Tidlig opsporing af alvorlige fysiske sygdomme hos mennesker tilknyttet socialpsykiatriske tilbud" - referencegruppe

For at kvalificere indsatsen og materialet er nedsat en referencegruppe, som skal bistå med råd og vejledning i forhold til udvikling, afprøvning og implementering. Samarbejdsnetværket har takket ja til invitation til at deltage i referencegruppen. Første møde i referencegruppen afholdtes 8. okt. 2020. Testmaterialet "Tænk somatikken med" var klar i dec. 2020 og sendt til projektets deltagere. Desværre har coronaepidemien forhalet projektet. Siden har ikke været afholdt møde i referencegruppen. Den vil blive indkaldt senere i 2022.

Medio april 2022 er status: Projektet har været udfordret pga. Covid og ligget stille. Materialet er nu ude på to steder og ved at blive testet. Er præsenteret flere steder og formidling med speed-drawing bliver godt taget imod - virker. Særligt værdsættes tilgangen med at fagligheder spiller hinanden gode. VIVE har 31. marts 2022 udgivet rapport med 4 casestudier "Vidensafdækning: Sundhedsindsatser på socialområdet" <https://www.vive.dk/da/udgivelser/vidensafdaekning-sundhedsindsatser-paa-socialområdet-17347/> Her indgår "Tænk somatikken med" på side 7 i sammenfatningen med kort beskrivelse af kompetenceudviklingsmaterialet målrettet medarbejdere i socialpsykiatriske tilbud. Side 31-39 rummer i kap. 5 en mere uddybende beskrivelse af "Tænk Somatikken med" afsluttende med udviklingsstatus og økonomi. Link til rapporten <https://www.vive.dk/media/pure/17347/6666069>

Anden aktivitet –

Udover det målrettede arbejde ift. de besluttede fokuspunkter har samarbejdsnetværket arbejdet med eller deltaget i:

Forslag vedr. regional struktur i DH - DH repræsentantskabsmøde 5. okt. 2019

På det stiftende møde 30. april 2019 foreslog Steen Bach (DH-Slagelse) at der på Repræsentantskabsmødet nedsættes en arbejdsgruppe med reference til forretningsudvalget i DH centralt. Arbejdsgruppen skulle have til opgave at undersøge, om det vil være hensigtsmæssigt at etablere et afsnit i foreningens love, der gør det muligt at etablere regionale DH enheder, der kan repræsentere de kommunale DH-afdelingers fælles interesser overfor Regionsrådenes politiske og administrative ledelser.

Forslaget er behandlet på DH's repræsentantskabsmøde 5. okt. 2019. Repræsentanter fra Samarbejdsnetværket deltog i repræsentantskabsmødet. Beklageligvis har forretningsudvalget efter drøftelse af forslaget den 20. aug. 2019 indstillet forslaget til forkastelse.

Repræsentantskabet afgav 9 stemmer for forslaget, 41 stemmer imod og 9 stemmer var stemmer-ikke. Forslaget er nedstemt.

Heino Knudsen – fødselsdagsreception og frame running (tidligere: race running)

I anledning af Heino Knudsens fyldte 40 år afholdtes fødselsdagsreception den 23. okt. 2019. Fra Samarbejdsnetværket modtog Heino Knudsen gavekort med RaceRunner-fitning og en super løbeoplevelse på RaceRunner sammen med bl.a. ultraløberen Britt Drud Sørensen, som løber sit maraton nr. 100 den 20. juni 2020. Samarbejdsnetværket har fået gaven doneret. Også dette arrangement blev udskudt sfa. Corona og er i stedet gennemført den 28. aug. 2021, hvor Britt løb sit maraton 100 i Kalundborg. Heino Knudsen skød løbet i gang og løb den første runde med på frame runner sammen med Britt. Samarbejdsnetværket koordinerede og deltog i begivenheden.

Høring - Udkast til Praksisplan for Fysioterapi 2021-2024

Det Nære Sundhedsvæsen har sendt udkast til Praksisplan for Fysioterapi i høring i bl.a. Samarbejdsnetværket.

DH afdelingernes formænd og lokale handicaporganisationer, hvis medlemmer typisk vil gøre brug af (vederlagsfri) fysioterapi, er spurgt til input til høring af praksisplanen. Lokale brugere af vederlagsfri fysioterapi er også spurgt. Høringssvar er sendt 31. aug. 2020.

Siden har Samarbejdsudvalget for Fysioterapi i anledning af høringssvaret inviteret Samarbejdsnetværket til at deltage i Samarbejdsudvalgets møde den 3. dec. 2021.

Arbejdsgruppens formand tog imod invitationen i forventning om konstruktiv drøftelse af de input der var modtaget til høringssvaret – bl.a. om antallet af ydernumre, vigtigheden af mulighed for fys behandling, individuelle behandlinger og træning, træning på hold, oplevet kvalitet, fysioterapi i hjemmet o.lign. Desværre blev forventningen ikke indfriet. Mødet oplevedes ualmindeligt ubehageligt. Informanternes beskrevne udfordringer blev på det bestemteste tilbagevist.

Samarbejdsudvalget for fysioterapi består væsentligt af klinikejere.

Folkemøde Møn 21. aug. 2021 – debat: ”Lighed i sundhed”

Samarbejdsnetværket blev inviteret som deltager i debatpanel om ”Lighed i sundhed” – sammen med to regionsrådspolitikere, Mette Vallentin og Susanne Lundvald, og Marie Lenstrup, som kandiderer til regionsrådsvalget. Debatten foregik i SF’s telt. Moderator: Jette Leth Buhl, Næstved Byråd.

Steno Diabetescenter Region Sjælland – Mennesker med handicap og risiko for diabetes og om Brugerpanelet

Den strategiske konsulent i Steno Diabetescenter Region Sjælland har efterspurgt sparring ifm. projektet. Det er sket over en periode i efteråret 2020 telefonisk, ved mails og vi holdt møde i Steno Diabetescenter den 6. nov. 2020.

TV2 Øst – om ung som brød sammen i 9.kl. og har været gennem det meste af sundhedssystemet uden at kunne få rette hjælp

Journalist fra TV2 Øst kontaktede Samarbejdsnetværket om lighed i sundhed ift. dette unge menneske. Ønsket var at lave en opfølgning på en tidligere udsendelse i KRAS. I marts/april 2021 holdt vi møde og så sammen og sammen med familien på, hvor forløbet var nu og en mulig journalistisk vinkel.

Konklusion: tidspunktet er ikke det rette.

I oktober 2021 lavede TV2 Øst opfølgningen om hvor den unge kvinde er nu i sin behandling/træning.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Forum

Region Sjælland har en samarbejdsaftale med Vordingborg Kommune om at alle henvisninger (dog ikke akutte) fra egen læge, sundhedssygeplejerske m.fl. til Børne- og Ungdomspsykiatrien skal gennem en kommunal enhed: Børne- og Ungdomspsykiatrisk Forum (BUF), som vurderer om barnet kan henvises. Det betyder at børnene skal dobbelthenvises (både egen læge og kommune), og at sundhedsvæsenets udrednings- og behandlingsgaranti og klageadgang er sat ud af kraft. Dertil kommer, at behandling i BUF forudsætter, at der gives samtykke til at alle familiens kommunale akter skal inddrages for der kan tages stilling til henvisning til sundhedsvæsenet. Lignende ses ikke ved henvisning til anden speciallægefaglig sundhedsydelse.

Denne ulighed i sundhed er i marts 2021 forelagt Heino Knudsen. Han melder tilbage, at fagpersonerne i regionen er godt tilfredse ift. de børn/unge, der henvises.

Udfordringen er, at sundhedsvæsenet alene ser de børn, som BUF mener skal udredes/behandles i børne-/ungdomspsykiatrien.

Samarbejdsnetværkets hjemmeside

<https://handicap.dk/lokalafdelinger/uformelle-netvaerk/regionalt-samarbejdsnetvaerk-dh-afdelinger-region-sjaelland>

Løbende opdateret.

Samarbejdsnetværkets Facebookgruppe: Handicap og sundhed – Sjælland

<https://www.facebook.com/groups/2214834245437356>

Indlæg er jævnligt lagt ind i fb gruppen.